

KÜRESEL ENERJİ, EMİSYONLAR VE TEKNOLOJİ YAYILIMI *

Önümüzdeki birkaç on yılda küresel enerji piyasalarının ve sera gazı emisyonlarının evrimi, büyük ölçüde hızla büyüyen yeni teknolojilerin mütevazî müreffeh Asya ülkelerinde yayılmasıyla belirlenecek.

Enerji ve emisyonlarla ilgili araştırma ve tahminler, Asya'da enerji tüketiminin büyük ve artan payının sonuçlarını göz ardı ederek, hâlâ çok fazla Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'ya odaklanıyor.

20. yüzyıldan beri, ekonomik faaliyetin, enerji tüketiminin ve sera gazı emisyonlarının merkezi, Kuzey Atlantik çevresinde kümelenmiş ekonomilerden Asya'ya doğru kaydı.

BP'den alınan verilere göre, Batı, Güney ve Doğu Asya'daki ülkeler, 2009'da %43, 1999'da %31 ve 1989'da %23 olan küresel enerji tüketiminin 2019'da %49'unu oluşturuyordu. Buna karşılık, Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'daki ülkelerin tüketim payı 2009'da %38, 1999'da %47 ve 1989'da %48 iken 2019'da %32'ye gerilemiştir.

Asya ve Kuzey Atlantik bölgelerindeki enerji tüketimi arasındaki farkın, farklı büyüme oranlarına bağlı olarak önümüzdeki birkaç on yılda daha da genişlemesi muhtemeldir.

1999 ve 2019 yılları arasında, Asya'nın enerji tüketimi, Kuzey Atlantik ekonomilerindeki yıllık %0,7'ye kıyasla %4,4'lük bir bileşik oranda artmıştır.

Ağırlıklar ve büyüme oranlarındaki bu farklılıklar nedeniyle, küresel enerji sisteminin ve emisyonların geleceği, çoğunlukla Kuzey Atlantik bölgesinde değil Asya'da olanlarla belirlenecektir.

Kuzey Atlantik ekonomileri politika liderliğinde ve teknoloji geliştirmede rol oynayabilir, ancak bu politikalar ve teknolojiler nihayetinde Asya'ya yayılmalıdır.

Sanayi devrimi ve modern ekonomik büyümenin tarihi, küresel ölçekte önemli olanın, gelişmiş bölgelerden ve erken benimseyenlerden dünyanın geri kalanına teknolojinin yayılmasının zamanlaması ve hızı olduğunu göstermektedir.

Britanya ekonomisi, kısmen bol ve kolay erişilebilir kömür rezervleri biçimindeki ucuz enerjiye dayalı olarak 1830'lar ve 1840'larda büyük ölçüde sanayileşmişti.

Ancak küresel ekonominin büyük dönüşümü, bu teknolojilerin Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'nın geri kalanına ulaştığı 1860'larda ve 1870'lerde başladı ("Güç ve bolluk", Findlay ve O'Rourke, 2009).

* "Global energy, emissions and technology diffusion", [Reuters](#)

Önümüzdeki birkaç on yılda, enerji tüketiminin küresel bileşimini değiştirmek ve emisyon hedefine ulaşmak, Kuzey Atlantik'te öncülük edilen teknolojilerin Asya'da benimsenmesine ve Asya'nın kendi teknoloji çözümlerini geliştirmesine bağlıdır.

Kuzey Atlantik çevresindeki nispeten müreffeh ekonomiler bağlamında çalışan teknolojilerin, Asya'daki daha mütevazı müreffeh ekonomiler için satın alınabilir hale getirilmesi gerekecek. Ayrıca Kuzey Atlantik ülkelerinin büyük ölçekli enerji sistemlerinde çalışan teknolojilerin, Asya'nın çok daha büyük enerji sistemlerinde çalışacak şekilde ölçeklendirilmesi gerekecektir.

Petrol ve gazın bol olduğu bölgelerde çalışan teknolojilerin, kıt olduğu ve kömürün ana yerli enerji kaynağı ve enerji güvenliğinin temeli olduğu bölgelerde çalıştırılması gerekecektir.

Ve karşılaştırmalı ekonomik ve ticari avantajın kaynağı olarak görülen teknolojiler, daha geniş çapta uygulanabilmeleri için eninde sonunda rakiplere aktarılmalıdır. Bu zorlukların hiçbirini çözmek kolay olmayacak. Ancak gelecekteki enerji sisteminin dönüşümü ve emisyon yörüngesi, büyük ölçüde bunlara bağlı olacaktır.

* "Global energy, emissions and technology diffusion", [Reuters](#)